Riigikontrolli arvamus Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse 2002. aasta raamatupidamise aastaaruande ja riigieelarve täitmise aruande kohta

KONTROLLIARUANNE

Nr 2-5/03/100
27.08.2003

Riigikontrolli arvamus Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse 2002. aasta raamatupidamise aastaaruande ja riigieelarve täitmise aruande kohta

Tallinn
2003

Sisukord

SISSEJUHATUS 3

1. ARVAMUSE ANDMISE LÄHTEKOHAD 4

2. ARVAMUS KESKKONNAMINISTEERIUMI INFO- JA TEHNOKESKUSE 2002. AASTA RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE JA RIIGIEELARVE TÄITMISE ARUANDE KOHTA 6

3. MAJANDUSTEHINGUTE ÕIGUSPÄRASUS, FINANTSJUHTIMINE JA SISEKONTROLLISÜSTEEM 9

KESKKONNAMINISTEERIUMI INFO- JA TEHNOKESKUSE DIREKTORI NING KESKKONNAMINISTRI VASTUSED 11

Sissejuhatus

Riigikontroll auditeeris 26.05–27.06.2003 oma tööplaani alusel Keskkonna-ministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse 31.12.2002 lõppenud majandusaasta kohta koostatud raamatupidamise aastaaruannet ja riigieelarve täitmise aruannet.

Raamatupidamise aastaaruande koostamise kohustus tuleneb raamatupidamise seadusest ning rahandusministri 05.12.2001.a määrusest nr 105 "2002. a majandusaasta aruande koostamine, esitamine ja kinnitamine". Riigieelarve täitmise kohta aru andmine on sätestatud 09.06.1999 vastu võetud riigieelarve seaduse § 46 lõikes 1.

Auditit juhtis finantsauditi osakonna auditijuht Alo Lääne, töörühmas osalesid vanemaudiitor Sven Potapov ja audiitor Ilme Ott.

1. Arvamuse andmise lähtekohad

1.1. Riigikontrolli pädevus

Riigikontrollil on riigieelarve seaduse järgi kohustus anda hinnang Vabariigi Valitsuse riigieelarve täitmise aruande kohta.[1] Selle kohustuse täitmiseks auditeerib Riigikontroll asutusi ja isikuid vastavalt Riigikontrolli seadusele.[2]

1.2. Auditi eesmärk ja ulatus

Võttes aluseks Riigikontrolli seaduses loetletud ülesandeid[3], on käesoleva auditi eesmärgiks avaldada arvamust Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse 2002. aasta raamatupidamise aastaaruande ning riigieelarve täitmise aruande kohta, tuginedes järgmistele põhikriteeriumidele:

- kas majandustehingud on kajastatud sisuliselt ja aritmeetiliselt õigesti;
- kas varad on tegelikult asutuse omad ja võlad asutuse kohustused;
- kas varad ja kohustused eksisteerivad tegelikult;
- kas varad ja kohustused on nõuetekohaselt hinnatud;
- kas tulud ja kulud on kajastatud tekkepõhiselt, õiges perioodis ja täies mahus;
- kas tulud on kogutud ja kulud on tehtud kooskõlas Riigikogu tahtega;
- kas asutuse raamatupidamise korraldus vastab raamatupidamise seaduse ja rahandusministri määrustega kehtestatud nõuetele ning heale raamatupidamistavale ulatuses, mis kehtib Eesti Vabariigi avaliku sektori asutustele.

Majandustoimingute õiguspärasuse, finantsjuhtimise ja sisekontrollisüsteemi kohta me üldhinnangut ei anna, kuid toome välja olulisemad tähelepanekud.

1.3. Vastavus standarditele

Riigikontroll sooritas auditi kooskõlas INTOSAI[4] auditistandarditega. Need standardid nõuavad, et audit planeeritaks ja sooritataks viisil, mis võimaldab piisava kindlustundega otsustada, et finantsaruanded ei sisalda olulisi vigu ega ebatäpsusi. Auditi käigus kontrollisime väljavõtteliselt tõendusmaterjale, millel põhinevad raamatupidamise aastaaruandes ja riigieelarve täitmise aruandes esitatud näitajad. Audit hõlmas ka aruannete koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtete ja juhtkonna raamatupidamislike hinnangute analüüsi. Leiame, et meie audit annab piisava aluse arvamuse avaldamiseks asutuse raamatupidamise aastaaruande ja riigieelarve täitmise aruande kohta.

1.4. Vastutus aruannete õigsuse ja nende aluseks olevate majandustehingute õiguspärasuse eest

Aruannete koostamise ning neis sisalduva info õigsuse eest vastutasid auditeeritud perioodil keskkonnaminister Heiki Kranich ning Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse direktor Leo Saare.

---

[1] Riigieelarve seadus § 47 lg 2
[2] Riigikontrolli seadus § 7
[3] Riigikontrolli seadus § 6 lg 2
[4] International Organisation of Supreme Audit Institutions – Kõrgeimate Kontrolliasutuste Rahvusvaheline Organisatsioon, mis tegutseb ÜRO egiidi all.

Minister

- valvab ministeeriumi struktuuriüksuste ja ministeeriumi valitsemisalas olevate riigiasutuste ülesannete täitmise järele ning teostab teenistusjärelevalvet ministeeriumi ametnike otsuste seaduslikkuse ja otstarbekuse üle;[5]
- tagab sisekontrollisüsteemi rakendamise ja vastutab siseauditi korraldamise eest ministeeriumi valitsemisalas olevates asutustes;[6]
- vastutab riigivara säilimise ja heaperemeheliku kasutamise eest ning korraldab seda kooskõlas riigivaraseadusega;[7]
- otsustab eelarvevahendite kasutamise üle ning valvab eelarve täpse ja otstarbeka täitmise, samuti Euroopa Liidu eraldatud vahendite ning muu välisabi sihipärase kasutamise järele;[8]
- kinnitab ministeeriumi valitsemisalas olevate riigiasutuste eelarved, lähtudes riigieelarvest, ja kontrollib nende täitmist, tehes vajadusel ettekirjutusi eelarvevahendite kasutamiseks;[9]
- kinnitab koos raamatupidamise eest vastutava isikuga oma allkirjaga ministeeriumi valitsemisala koondaastaaruande õigsust.[10]

Direktor

- vastutab Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse ülesannete täitmise eest ja annab sellest aru keskkonnaministrile;[11]
- esitab keskkonnaministrile ettepanekuid Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse tulude ja kulude eelarve kohta ja vastutab keskuse eelarve täpse ja otstarbeka täitmise eest;[12]
- kinnitab asutuse raamatupidamise aastaaruande õigsust oma allkirjaga.[13]

Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse 2002. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsust on oma allkirjaga kinnitanud direktor Leo Saare ning pearaamatupidaja Krista Piirsalu.

[5] Vabariigi Valitsuse seadus §-d 49 ja 95
[6] Vabariigi Valitsuse seadus § 49
[7] Vabariigi Valitsuse seadus § 49
[8] Vabariigi Valitsuse seadus § 49
[9] Vabariigi Valitsuse seadus § 49
[10] Rahandusministri 05.12.2002. a määrus nr 143 § 4 lg 3
[11] Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse põhimäärus p 11.2
[12] Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse põhimäärus p 11.7
[13] Rahandusministri 05.12.2002. a määrus nr 143 § 4 lg 1

2. Arvamus Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse 2002. aasta raamatupidamise aastaaruande ja riigieelarve täitmise aruande kohta

2.1. Märkused

2.1.1. Info- ja Tehnokeskus kajastab Keskkonnaministeeriumilt saadavaid sõidukite ülalpidamiseks mõeldud vahendeid (eraldatud Keskkonnaministeeriumi kantsleri 30.01.2002. a käskkirjaga nr 45 summas 1 801 914 krooni) sihtfinantseerimisena ja näitab neid kontol 3520 "Toetused asutustelt". Raha eraldatakse Keskkonnaministeeriumile eelarvest (osa 134 ptk 01 art 30) ning ministeerium kannab selle üle Info- ja Tehnokeskuse eelarvevälisele pangakontole.

Keskkonnaministeeriumi valitsemisala koondaruandesse jõuavad andmed asutuste omavaheliste tehingute elimineerimise tulemusena õigesti, ent üksikasutuse aruanded kajastavad olukorda vääralt. Leiame, et eelnimetatud summasid, mis 2002. aastal moodustavad 1 789 874 krooni, ei saa käsitleda sihtfinantseerimisena, sest need on eraldatud artikli 30 ("Majandamiskulud") alt, mitte aga artiklite alt, mis on ette nähtud assigneeringute sihtotstarbeliseks ülekandmiseks (nt artikkel 59). Leiame, et antud juhul ei ole ka kinni peetud seaduses "2002. aasta riigieelarve" määratud kulude liigendusest: Keskkonnaministeeriumile majanduskuludeks määratud vahendid on kulutanud Info- ja Tehnokeskus. Lisaks on keskus eksinud riigieelarve kassalise teenindamise eeskirja vastu, mille järgi väljamaksed riigieelarvest toimuvad vaid riigieelarvet teenindavates pankades avatud riigikassa ühendkontserni koosseisu kuuluvate arvelduskontode kaudu.[14]

2.1.2. Võrdlesime maksukohustuse saldosid Maksuameti väljavõtetel bilansis kajastatud saldodega 31.12.2002 seisuga ning leidsime, et Maksuameti andmetel on Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskusel 1 788 028 krooni suurune ettemaks, mida asutus ise ei kajasta. Ettemaks on tekkinud 1997. aastal Info- ja Tehnokeskusest sõltumatutel põhjustel. Käesoleval hetkel selgitab Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskus koostöös Maksuametiga välja registritevaheliste erinevuste põhjusi ja viib saldod omavahel vastavusse.

2.2. Riigikontrolli arvamus

- **Arvestades auditi ulatust ja välja arvatud punktides 2.1.1 ja 2.1.2 kirjeldatud asjaolude mõju, on Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse 2002. aasta raamatupidamise aastaaruanne, mis näitab seisuga 31.12.2002 bilansimahuks 161 642 799 ja tulemiks 7 440 746 krooni, olulises osas kooskõlas Eesti Vabariigi rahandusministri 05.12.2002. a määrusega nr 143 "2002. a majandusaasta aruande koostamine, esitamine ja kinnitamine".**

- **Välja arvatud punktis 2.1.2 kirjeldatud asjaolu mõju, on riigieelarve täitmise aruanne, mis näitab Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse 2002. aasta kassakuludeks 41 767 713 krooni, olulises osas kooskõlas riigieelarve seaduse ja 2002. aasta riigieelarvega.**

[14] Kassalise teenindamise eeskiri § 2 lg 2

2.3. Tähelepanekud

Järgnevalt on toodud raamatupidamisarvestust ja eelarve täitmise aruannet puudutavad tähelepanekud, mis summade ebaolulisuse tõttu aruannete õigsust ei mõjuta.

2.3.1. Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskus näitab bilansis seisuga 31.12.2002 Rahandusministeeriumi juhiste järgi lühiajaliste nõuetena (bilansireal 4.2 "Mitmesugused lühiajalised nõuded") ning teiselt poolt tuludena ja sihtfinantseerimiskohustusena 972 901 krooni aruandeaastal kasutamata jäänud riigieelarvelisi assigneeringuid, mida on lubatud kasutata järgneval aruandeperioodil. Sellest 650 055 krooni moodustab ülekantav investeeringute jääk (kajastatud bilansireal 19 "Pikaajalised eraldised") ja 322 846 krooni omatulude kasutamata jääk (kajastub tulemiaruande real 1.2 "Tulud majandustegevusest"). Leiame, et kassapõhise riigieelarve vastu tekkepõhiste nõuete arvelevõtmine ei ole põhjendatud, kuna selleks, et riigi koondaruanne õige oleks, peaks Riigikassa nimetatud nõudeid näitama kohustustena Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse vastu, mida ta aga teinud ei ole.

2.3.2. Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskus teostab Keskkonnaministeeriumi valitsemisala asutustele ehitus- ja remonttöid. Tööde valmimisel kannab ta need tsentraalse varustamise korras üle vastavale asutusele kooskõlas rahandusministri poolt kehtestatud juhendiga.[15] Auditi käigus selgus, et tööd Järvamaa Keskkonnateenistusele summas 300 000 ja Jõgeva Keskkonnateenistusele summas 150 000 krooni ei kantud üle vastavalt nimetatud juhendile, vaid kanti asutuse enda kuludesse (kontole 5911 "Muud majandustegevuse kulud"). Seetõttu on tulemiaruande read 1.1 "Tulud eelarvest" ja 2.6 "Muud tegevuskulud" kajastatud aruandeaastal 450 000 krooni võrra suurematena.

2.3.3. Auditi käigus leidsime, et Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskusel oli osaliselt põhivarana arvele võtmata soojussõlm soetusmaksumusega 206 187 krooni. Objekti ehitamiseks sõlmiti 25.11.1997 leping[16] AS-ga Tallinna Soojus, mille alusel tasumine toimub lepingu lisana fikseeritud maksegraafiku järgi (viimane makse 2009. aastal). Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskus on lõpetamata ehitusena arvele võtnud vaid 2002. aasta osamaksed kokku summas 15 898 krooni. Sellega seoses on bilansis kajastamata põhivara summas 190 287 krooni, pikaajalisi kohustusi summas 85 501 krooni ja pikaajalise kohustuse lühiajalist osa 15 546 krooni.

2.3.4. Ostjatelt laekumata arvete summa seisuga 31.12.2002 moodustas 2 657 583 krooni. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded moodustasid sellest 1 735 820 krooni ehk umbes 65,3 %. Lisaks on asutuse raamatupidamisregistrites kajastatud nõudeid, mille laekumine on meie hinnangul ebatõenäoline, kuid mida Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskus ei ole kuludesse kandnud, näiteks:

• AS Suvasirge (nõue tekkis 2000. a veebruaris)	129 136.-
• OÜ U-Man Grupp (nõue tekkis 2002. a märtsis, lõpetanud tegevuse)	90 094.-
• FIE Irma Lohk (nõue tekkis 2002. a jaanuaris, lõpetanud tegevuse)	13 568.-
Kokku	**232 798.-**

2.3.5. 2002. aastal on kuludesse kantud OÜ-lt Geomark Info ostetud tarkvaralitsents (eCognition v2.1) maksumusega 92 335 krooni. Leiame, et nimetatud litsents vastab hea raamatupidamis-tava kohaselt vara definitsioonile, kuna selle väärtus on oluline ja seda kasutatakse asutuse majandustegevuses pikema ajavahemiku jooksul kui aasta. Seega oleks nimetatud tarkvaralitsentsi pidanud bilansis immateriaalse põhivarana arvele võtma. Me ei nõustu keskkonnaministri ülesannetes oleva põllumajandusministri seisukohaga, et immateriaalse varana saab arvele võtta ainult tarkvara, mida on õigus müüa. Hea raamatupidamistava annab siin teistsuguse lähenemise, mida oleme kirjeldanud eespool.

---

[15] Rahandusministri 18.05.2000 määrus nr 44 § 2 lg 3
[16] Tööettevõtuleping nr E054

2.3.6. Haldus- ja tehnobüroos (Rävala 8) ei ole puhkusetasude arvestamisel arvesse võetud puhkusetasu arvutamise korda,[17] millega on reguleeritud keskmise päevatasu arvutamise metoodika. Selle alusel tuleb arvutuse aluseks võtta töötaja viimase kuue kuu töötasu koos lisatasudega ja jagada kuue kuu kalendripäevade arvuga. Haldus- ja tehnobüroos on aga lähtutud nimetatud korra § 1 lõikest 3 ja arvestatud keskmist päevapalka vaid põhipalga alusel. Leiame, et antud metoodika on õigustatud vaid siis kui töötajale on viimasel kuuel kuul töötatud aja eest makstud ainult põhipalka. Ent 2002. aasta teisel poolaastal on kõigile asutuse töötajatele makstud mitmeid toetusi ja preemiaid, viimati 21.11.2002 direktori käskkirjaga nr 4-1/30. Eelnimetatud puudusest puhkusetasude reservi arvestusmetoodikas tekkiv viga on ebaoluline ja meie hinnangul aastaaruande õigsust ei mõjuta.

2.3.7. Riigikogu kinnitas Keskkonnaministeeriumile 2002. aasta riigieelarve seadusega valitsemisala investeeringute all soetusteks 7 910 000 krooni (osa 134, ptk 97, art 76), Info- ja Tehnokeskusele määrati sellest alaeelarvega 850 000 krooni. Vahendite sihtotstarve oli Endla looduskaitseala administratsiooni mööbli soetamine (objekt A1080801). Info- ja Tehnokeskus on nende vahendite arvel ostnud 2002. aastal murutraktori koos murukogujaga maksumusega 76 420 krooni, mida me sihtotstarbeliseks soetuseks pidada ei saa.

2.4. Ettepanekud

Riigikontroll teeb **Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskusele** järgmised ettepanekud:

- Kanda kuludesse ja arvestada bilansis ebatõenäoliselt laekuvaks 232 798 krooni nõudeid.
- Kehtestada terves asutuses ühtne puhkusetasude arvestamise metoodika vastavalt käesoleva aruande punktis 2.3.6. toodud tähelepanekutele.
- Täiendada sisekontrollisüsteeme nii, et need tagaksid riigieelarve vahendite kasutamisel nende sihtotstarbest kinnipidamise.

[17] Vabariigi Valitsuse 23.08.2002 määrus nr 278 § 2

3. Majandustehingute õiguspärasus, finantsjuhtimine ja sisekontrollisüsteem

3.1. Tähelepanekud

3.1.1. Riigikassa andmete põhjal kontrollisime väljamakseid riigihangete seaduses toodud piirmäärasid[18] ületavas osas. Leidsime, et riigihanketa on aasta jooksul ostetud järgmiseid teenuseid:

• Valveteenus	AS Falck Eesti	595 120.-
• Prügivedu	AS Ragn-Sells	161 212.-

Riigikontroll on arvamusel, et neil juhtudel oleks tulnud korraldada riigihankekonkurss. Keskkonnaministeerium on jäänud selles küsimuses eriarvamusele (vt vastuskiri).

3.1.2. AS-iga Esmar Ehitus sõlmiti 02.07.2002 töövõtuleping nr 1202 Toompuiestee 24 ja 26 hoonete remontimiseks kogumaksumusega 495 866 krooni (koos käibemaksuga). Riigihanget läbi ei viidud, kuna maksumus oli alla 500 000 krooni.[19] Sama firmaga sõlmiti aga 04.09.2002 lisaleping (nr 2002) summas 40 673 krooni Toompuiestee 24 endise metsaosakonna laoruumi remontimiseks ja kohaldamiseks suitsetamisruumideks. Leiame, et antud juhul on tegu sama ehitustöö teostamisega ning Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskus on lepingu-summa riigihanke teostamiseks kehtestatud nõuete järgimise vältimiseks osadeks jaotanud, mis on aga seadusega keelatud.[20] Seega on ka korraldamata jäetud riigihankekonkurss ehitustöö tellimiseks.

3.1.3. Auditi käigus täheldasime, et Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskusel ei ole protseduure hindamaks uute rentnikega lepingute sõlmimisel nende maksevõimet ning tegevuse jätkuvust. Meie hinnangul on see oluliseks põhjuseks ebatõenäoliselt laekuvate nõuete tekkimisel (vt käesoleva aruande p 2.3.4.).

3.1.4. Enamike rentnikega sõlmitud rendilepingud sätestavad lisaks renditasule ka igakuiseid renoveerimiseks tehtavaid kulutusi. Erinevalt rendist ei ole Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskus nn "renoveerimistasu" riigieelarvesse kandud, vaid on seda pärast laekumist ise kasutanud. Oleme arvamusel, et tegemist on riigivara kasutusse andmisest saadud tuluga, mis oleks tulnud kanda Maksuameti tulude kontole (riigieelarve tulude osa 014 peatükk 70.98)[21]. Näiteks:

	Pind	**Rent**	**Renoveerimistasu**
• Lennuamet	587,4 m2	17 622.-	41 118.-
• OÜ High Marketing	446,7 m2	5 101.-	15 000.-
• OÜ Mentenon	219,5 m2	4 184.-	15 366.-
• OÜ Expofoto TG	294 m2	6 985.-	16 295.-

Kõigi rentnike peale kokku ulatuvad igakuised rendisummad umbes 128 097 kroonini, renoveerimistasu aga 402 780 kroonini.

Lisaks täheldasime, et renoveerimistasu all kajastatud summasid ei kasutata täies ulatuses renoveerimiskuludeks. Nimetatud summade arvelt toimub asutuse tehnobüroo tegevuskulude (haldus- jm kulud) katmine. Ülejäänud struktuuriüksuste tegevust finantseeritakse riigieelarvest.

Keskkonnaministeerium on oma põhjendused esitanud vastuskirjas kontrolliaruande eelnõule (vt vastuskiri).

---

[18] Riigihangete seadus § 2 lg 7
[19] Riigihangete seadus § 2 lg 7 p 2
[20] Riigihangete seadus § 12 lg 2
[21] Riigivaraseadus § 16 ja Rahandusministri 01.03.2001. a määrus nr 27, § 1 lg 17

3.1.5. Vaatamata sellele, et kõikides asutuse kinnisvara väljarentimiseks sõlmitud lepingutes on ette nähtud sanktsioonid maksmisega viivitamise eest, Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskus nimetatud sanktsioone rakendanud ei ole. Vastavalt riigivaraseadusele peavad riigivara valitsejad ja volitatud asutused aga juhinduma põhimõttest vältida kahju ja suurendada kasu, mis riik võib neist tehingutest saada.[22] Samuti panime tähele, et reeglina oli rendilepingutes kehtestatud viiviseks 0.07 % päevas maksmata summalt. See on aga vastuolus riigivara kasutusse andmise korraga[23], mille järgi maksab rentnik viivist 0,5 % tähtaegselt tasumata rendist iga viivitatud kalendripäeva eest.

3.1.6. Vastuolus riigivaraseaduse[24] ja riigivara kasutusse andmise korraga[25] ei ole Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskus riigivararegistris registreerinud kõiki rendilepinguid.

3.2. Ettepanekud

Riigikontroll teeb **Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskusele** järgmised ettepanekud:

- Tõhustada sisekontrollisüsteeme nii, et riigihankekonkursside läbiviimisel oleks tagatud riigihangete seaduses kehtestatud piirmääradest kinnipidamine.
- Töötada välja protseduurireeglid, mille alusel hinnataks enne uute rentnikega lepingute sõlmimist nende maksevõimet ning tegevuse jätkuvust.
- Kanda riigivara kasutamisest saadavad tulud täies ulatuses üle Maksuameti kontole vastavalt seadusega “2002. aasta eelarve” kavandatud tulude ja muude eelarvevahendite riigieelarvesse kandmise korrale.

Kaie Karniol
Peakontrolör
Finantsauditi osakond

[22] Riigivaraseadus § 7 lg 3
[23] Vabariigi Valitsuse 01.08.1995. a määrus nr 285 p 84
[24] Riigivaraseadus § 17 lg 3
[25] Vabariigi Valitsuse 01.08.1995. a määrus nr 285 p 78

Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse direktori ning keskkonnaministri vastused

KESKKONNAMINISTEERIUMI INFO- JA TEHNOKESKUS

Pr Kaie Karniol
Riigikontroll
Narva mnt 11a
15013 TALLINN

Teie: 17.07.2003 nr 2-7.1-FA/1145

Meie: 23.07.2003 nr 8-1/804

Kontrolliaruande eelnõu "Riigikontrolli arvamus Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse 2002. aasta Raamatupidamise aastaaruande ja riigieelarve täitmise aruande kohta"

Täname Riigikontrolli läbiviidud auditi ja meeldiva koostöö eest.

Esitame oma seisukohad vastavalt Teie poot toodud arvamustele järgmiselt:

2.1.1. Nõustume märkusega. Keskkonnaministeeriumi transpordimajandust korraldab Info- ja Tehnokeskus. Keskkonnaministeeriumi kasutuses olevad sõidukid on KeM Info- ja Tehnokeskuse bilansis.
Koostöös Keskkonnaministeeriumi rahandusosakonna juhataja hr Üllar Udrasega oleme püüdnud leida lahendust probleemile ja loodame jõuda kõiki osapooli rahuldava lahenduseni.
KeM Info- ja Tehnokeskuse kasutuses olevate sõidukite kulud kajastuvad riigieelarve kassalise täitmise aruandes artikkel 30 ja on kajastatud aastaaruandes tuluna eelarvest ning on vastavuses seadusega "2002 aasta riigieelarve".

2.1.2. Ettemaks summas 1 788 028 krooni ilmus KeM Info- ja Tehnokeskuse kontokaardile seoses E-Maksuameti käivitumisega. 1997.aastal Maksuameti poolt väljastatud kontokaart niisuguseid makseid ei kajasta, samuti ei ole niisuguseid summasid üle kandnud meie raamatupidamine.
Koostöös Maksuametiga viiakse saldod vastavusse lähiajal. Leiame, et nimetatud asjaolul otsene mõju aastaaruandele puudub.

2.3.1. Oleme tegutsenud vastavalt Rahandusministeeriumi juhistele.

2.3.2. Nõustume tähelepanekuga. Hooned, milles remont tehti, ei kuulunud Keskkonna–teenistustele vaid Maavalitsustele. Seega osutus olukord tavalisest erinevaks. Konsulteerisime küsimuses Rahandusministeeriumiga ja nende kirjalik seisukoht (elektronkirja teel) oli kanda summad kontole 5911. Edaspidi teeme kanded vastavalt Riigikontrolli juhisele. Keskkonnaministeeriumi haldusala asutustele on summad kantud üle tsentraalse varustamise korras vastavalt juhendile.

Mustamäe tee 33
10616 TALLINN
Reg nr 70003112

Telefon (2) 673 7577
Faks (2) 656 4071
E-post: info@ic.envir.ee

Konto 10220028801019
viitenr 70[illegible]
Kood 401

RIIGIKONTROLL
Kuupäev Reg.nr
23.07.2003 2-7.4-FA/03/1145-2

2.3.3. Nõustume tähelepanekuga. Viga parandatakse raamatupidaja Rutt Murdi poolt peale AS Tallinna Soojusega saldode võrdlemist hiljemalt oktoobrikuu lõpuks.

2.3.4. Nõustume tähelepanekuga. Nimetatud nõuded kantakse kuludesse raamatupidaja Rutt Murdi poolt septembrikuu jooksul.

2.3.5. Kuna tegemist on kasutuslitsentsiga, ei pea me antud tarkvara arvelevõtmist põhivarasse õigustatuks. Riigivararegistri seisukoht tarkvara kasutuslitsentside küsimuses oli: immateriaalse põhivarana võtta arvele ainult tarkvara mida tohib ja saab vajadusel müüa. Antud kasutuslitsents sellesse kategooriasse ei kuulu.

2.3.6. Nõustume tähelepanekuga osaliselt. Puhkusetasude arvestamise metoodika on KeM Info- ja Tehnokeskusel ühtne, erinevus on puhkusetasu reservi arvestamise metoodikas. 2003.aasta puhkusetasude reserv arvestatakse ühtse metoodikaga.

2.3.7. Endla Looduskaitseala keskuse hoone on praeguseks ajaks täielikult renoveeritud ja heakorrastatud (teed, platsid, muruväljakud). Rajatud muruväljakute hooldamiseks oli vajalik muruhooldustraktori ostmine. Ei saa kuidagi nõustuda väitega, et vahendeid ei ole kasutatud sihtotstarbele vastavalt. Õigem on väita, et vahendite taotlus oli esitatud üldistatult. Edasises asjaajamises pööratakse neile nüanssidele tõsisemat tähelepanu.

3.1.1. Ei nõustu tähelepanekuga AS Ragn-Sells osas, kuna prügi kogust pole võimalik reeglina ette ennustada, et selleks iga-aasta hanget korraldada.

3.1.2. Ei ole nõus väitega, et hange jaotati osadeks. Pigem on viga selles, et ei korraldatud uue töö vajaduse puhul läbirääkimistega pakkumist. Arvame, et eelnevalt pole iga kord teada, et selline vajadus tekib.

3.1.3. Nõustume tähelepanekuga kuid väidame, et hinnata rentnikega lepingu sõlmimisel nende maksevõimet majanduslikus situatsioonis, kus büroopindade pakkumine ületab nõudlust, kus lähikonnas on kerkinud moodsad, kaasaegsed büroohooned on väga keeruline. Vastava metoodika väljatöötamisega oktoobri lõpuks tegeleb haldusbüroo.

3.1.4. Renoveerimistasude kasutamise võimalus on ette nähtud ka Riigivara kasutusse andmise korras (Vabariigi Valitsuse 1.augustist 1995.a määruse nr 285 muutmise määrus 20. jaanuarist 1998.a nr 13), mille p 83.1. näeb ette võimaluse riigivara rendileandmisel teha tasaarveldusi rentniku poolt hoonete ja rajatiste parendamiseks tehtud kulutuste (ehk hoone parendamiskohustuse) hüvitamiseks, kui see on lepingus ette nähtud ning parendused on tehtud rendileandja nõusolekul.
Seega on oluline, et selle kohta oleks märge rendilepingus. See nõue on KeM Info- ja Tehnokeskuse poolt täidetud.
Vastab tõele väide, et renoveerimistasu all kajastatud summasid ei kasutatud täies ulatuses renoveerimiskuludeks.
See on tingitud olukorrast, kus tulu mitte toovate objektide kulud tuleb tasuda ja riigieelarvest vahendeid selleks ei ole eraldatud.

3.1.5. Nõustume tähelepanekuga. Maksmisega viivitamise eest ei ole me rakendanud sanktsioone, et mitte tekitada veelgi rohkem tasumata arveid. Kogemused näitavad, et viiviseid keegi lihtsalt ei tasu. Viivise protsent on viidud vastavusse "riigivara kasutusse andmise korraga" ja nõuded esitatakse võlglastele.

3.1.6. Nõustume tähelepanekuga. Puudu olevad rendilepingud registreeritakse haldusbüroo juhataja hr Vosperti poolt oktoobri lõpuks, kes ka edaspidi jälgib, et kõik meie poolt esitatud registreerimiskaardid registris kajastuksid.

Lugupidamisega

Uudo Timm
Loodusbüroo juhataja direktor ülesannetes

Krista Piirsalu 673 7590

KESKKONNAMINISTEERIUM

Pr Kaie Karniol
Peakontrolör
Finantsauditi osakond
Riigikontroll
Narva mnt 11a
15013 Tallinn

Teie: 16.07.03 nr 2-4/03/76 2-7.1-FA/03/1446
Meie: 23.07.03 nr 5-9/5884

Seisukohad kontrolliaruande eelnõule
"Riigikontrolli arvamus Keskkonnaministeeriumi
Info- ja Tehnokeskuse 2002. aasta
raamatupidamise aastaaruande ja riigieelarve
täitmise aruande kohta"

Austatud Kaie Karniol

Täname Riigikontrolli läbiviidud auditi ja meeldiva koostöö eest.

Esitame oma seisukohad vastavalt Teie poolt toodud arvamustele ja ettepanekutele järgmiselt:

2.1.1. Nõustume märkusega. Keskkonnaministeeriumi transpordimajandust korraldab Info- ja Tehnokeskus. Keskkonnaministeeriumi kasutuses olevad sõidukid on Info- ja Tehnokeskuse bilansis. Koostöös Keskkonnaministeeriumi rahandusosakonna juhataja hr. Üllar Udrasega oleme püüdnud leida lahendust probleemile ja loodame jõuda kõiki osapooli rahuldava lahenduseni.
Info- ja Tehnokeskuse kasutuses olevate sõidukite kulud kajastuvad riigieelarve kassalise täitmise aruandes (artikkel 30) ja on kajastatud aastaaruandes tuluna eelarvest ning on vastavuses seadusega "2002 aasta riigieelarve".

2.1.2. Ettemaks summas 1 788 028 krooni ilmus Info- ja Tehnokeskuse kontokaardile seoses E-Maksuameti käivitumisega. 1997 aastal Maksuameti poolt väljastatud kontokaart niisuguseid makseid ei kajasta, samuti ei ole niisuguseid summasid üle kandnud meie raamatupidamine.
Koostöös Maksuametiga viiakse saldod vastavusse lähiajal. Leiame, et nimetatud asjaolul otsene mõju aastaaruandele puudub.

2.3.1.Oleme tegutsenud vastavalt Rahandusministeeriumi juhistele.

RIIGIKONTROLL
Kuupäev 28.07.03 Reg.nr 2-7.1-FA/03/1446

Toompuiestee 24
15172 TALLINN
telefon 626 2802
faks 626 2801
e-post: min@ekm.envir.ee
Reg. nr 70001231

2.3.2. Nõustume tähelepanekuga. Hooned, milles remont tehti, ei kuulunud Keskkonnateenistustele, vaid Maavalitsustele. Seega osutus olukord tavalisest erinevaks. Konsulteerisime küsimuses Rahandusministeeriumiga ja nende kirjalik seisukoht oli kanda summad kontole 5911. Edaspidi teeme kanded vastavalt Riigikontrolli juhisele.
Keskkonnaministeeriumi haldusala asutustele on summad kantud üle tsentraalse varustamise korras vastavalt juhendile.

2.3.3.Nõustume tähelepanekuga. Viga parandatakse raamatupidaja Rutt Murdi poolt peale AS Tallinna Soojusega saldode võrdlemist hiljemalt oktoobri lõpuks.

2.3.4.Nõustume tähelepanekuga. Nimetatud nõuded kantakse kuludesse raamatupidaja Rutt Murdi poolt septembrikuu jooksul.

2.3.5.Kuna tegemist on kasutuslitsentsiga, ei pea me antud tarkvara arvelevõtmist põhivarasse õigustatuks. Riigivararegistri seisukoht tarkvara kasutuslitsentside küsimuses oli: immateriaalse põhivarana võtta arvele ainult tarkvara, mida tohib ja saab vajadusel müüa. Antud kasutuslitsents sellesse kategooriasse ei kuulu.

2.3.6.Nõustume tähelepanekuga osaliselt. Puhkusetasude arvestamise metoodika on Info- ja Tehnokeskusel ühtne, erinevus on puhkusetasu reservi arvestamise metoodikas. 2003 aasta puhkusetasude reserv arvestatakse ühtse metoodikaga.

2.3.7. Endla Looduskaitseala keskuse hoone on käesolevaks ajaks täielikult renoveeritud ja heakorrastatud (teed, platsid, muruväljakud). Rajatud muruväljakute hooldamiseks oli vajalik muruhooldustraktori ostmine. Ei saa kuidagi nõustuda väitega, et vahendeid ei ole kasutatud sihtotstarbele vastavalt. Õigem on väita, et vahendite taotlus oli esitatud üldistatult. Edasises asjaajamises pööratakse neile nüanssidele tõsisemat tähelepanu.

3.1.1.Ei nõustu tähelepanekuga, et prügiveo osas tuli korraldada riigihange, kuna prügi kogust pole võimalik reeglina ette ennustada, et selleks iga-aasta riigihanget korraldada.

3.1.2.Ei ole nõus väitega, et hange jaotati osadeks. Pigem on viga selles, et ei korraldatud uue töö vajaduse puhul riigihanget läbirääkimistega pakkumise korras. Täiendavate ruumide remontimise vajadus tekkis töö käigus.

3.1.3.Nõustume tähelepanekuga kuid väidame, et hinnata rentnikega lepingu sõlmimisel nende maksevõimet majanduslikus situatsioonis, kus büroopindade pakkumine ületab nõudluse, kus lähikonnas on kerkinud moodsad büroohooned, on väga keeruline. Vastava metoodika väljatöötamisega oktoobri lõpuks tegeleb ITK haldusbüroo.

3.1.4. Renoveerimistasude kasutamise võimalus on ette nähtud ka Vabariigi Valitsuse 1.augusti 1995.a. määruses nr 285 Riigivara kasutusse andmise korras, mille p.83.1. näeb ette võimaluse riigivara rendileandmisel teha tasaarveldusi rentniku poolt hoonete ja rajatiste parendamiseks tehtud kulutuste (ehk hoone parendamiskohustuse) hüvitamiseks, kui see on lepingus ette nähtud ning parendused on tehtud rendileandja nõusolekul.
Seega on oluline, et parendamise kohta on märge rendilepingus. Vastav nõue Info- ja Tehnokeskuse poolt täidetud. Vastab tõele väide, et renoveerimistasu all kajastatud summasid ei kasutatud täies ulatuses renoveerimiskuludeks. See on tingitud olukorrast, kus tulu mittetoovate objektide kulud tuleb tasuda ja riigieelarvest vahendeid selleks ei ole eraldatud.

3.1.5.Nõustume tähelepanekuga. Maksmisega viivitamise eest ei ole me rakendanud sanktsioone, et mitte tekitada veelgi rohkem tasumata arveid. Kogemused näitavad, et viiviseid keegi lihtsalt ei

tasu. Viime viivise protsendid vastavusse "Riigivara kasutusse andmise korraga" ja esitame nõuded võlglastele.

3.1.6. Nõustume tähelepanekuga. Puudu olevad rendilepingud registreeritakse haldusbüroo juhataja hr Vosperti poolt hiljemalt k.a oktoobrikuus.

Lugupidamisega

Tiit Tammsaar
Põllumajandusminister
keskkonnaministri ülesannetes

Krista Piirsalu 6737 590
Tiina Mitt 6262 885